

světlo, vysvětlují statě alespoň poctivý základ, jeho často nepopulárního a někdy i jinak nepochopitelného vystupování. *Kapras.*

Konrad Paul, Die Einführung der Reformation in Breslau und Schlesien. Ein Rückblick nach 400 Jahren. Darstellungen u. Quellen zur schlesischen Geschichte. Sv. XXIV. Vratislav 1917. Stran VII. a 137.

Práce Konrádova podává sice velmi málo nového, shrnuje však pěkně přehledným způsobem první počátky luteránství ve Slezsku, jakož i příčiny, pro které nové učení našlo tu tak příznivou půdu, ačkoliv Slezsko proti reformním snahám Husovým a husitům velmi ostře vystupovalo. Vyličení neděje se mechanickým způsobem dle knížectví, jako je tomu v starší práci Soffnerově, nýbrž zachyceny jsou hlavní vývojové rysy pro Slezsko celé, z knížetství pak jen to, čeho význam neobmezuje se na úzkou hranici knížetství samého, nýbrž jde za ně, tvoříc vývojovou složku ve Slezsku vůbec. Tomuto vyličení předasláno velmi pěkné zachycení prostředí, jaké ve Slezsku bylo těsně před příchodem nového učení. Vedle vlastního Slezska práce přihlédla i ke Zhořelecku a Kladsku, které tehdy ke Slezsku nepatřily, později však pruskou politikou se tam dostaly. *Kapras.*

Schmidt Odilo, Untersuchungen zu den Breslauer Bischofskatalogen. Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte. Sv. XXV. Vratislav 1917. Stran XII. a 156.

Církevním dějinám slezským věnována je poměrně větší pozornost, nežli u nás. K řadě dobrých studií o nich přibyla prací Schmidtovou nová, která věnována jest nejstarším katalogům biskupským ve Vratislavi. Máť biskupství Vratislavské zachovánu celou řadu katalogů svých biskupů v různých formách, z různých dob a v četných rukopisech, v takovém počtu, jako málo které biskupství jiné. O nich bylo jednáno již nejednou, ačkoliv systematicky probrány nebyly. To děje se nyní prací Schmidtovou a dlužno uznati, že, ačkoliv jde o práci začátečnickou, z níž první díl vyšel jako dissertace doktorská, výsledky jeho jsou velmi pozoruhodné. Autor sebral tu především a roztrídil všechny zachované katalogy tak, že utvořil z nich tři skupiny. V první jsou nejstarší jednoduché katalogy, v druhé rozšířenější katalogy nazývané „Institutio“ dle začátečního slova, ve třetí pompésní, avšak nejméně spolehlivé katalogy Dlugoszovy. V dalším pokouší se autor o provedení příbuzenství jednotlivých rukopisů i zpracování, jakož i o podání celkového vývoje až do století XV., kdy Dlugosz svým zasáhnutím způsobil naprostý převrat a zmatek v této otázce. Poslední stať věnována jest jednak podrobnějšímu ocenění nejstarších dvou rukopisů jednoduchých katalogů, které podávají nejstarší a také nejspolehlivější zprávy, jednak pokusu o rekonstrukci společné předlohy všech nejstarších rukopisů, jakéhosi úředního seznamu biskupů vratislavských, který patrně v starší době byl veden, později však se ztratil. *Kapras.*